

СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ СА ИНОСТРАНСТВОМ

Одељење за систем кредитних односа са иностранством
и банке са мешовитим капиталом

Б Е Л Е Ш К А

у вези са захтевом Београдске банке а.д. Београд да закључи краткорочне финансијске кредите са Wexim Bank, Москва, за потребе Чачанске банке а.д. Чачак и Агробанке а.д. Београд, који би се конвертовали у динаре

Београдска банка а.д. Београд намерава да код Wexim Bank, Москва, узме краткорочни финансијски кредит за конверзију у динаре, а за потребе Чачанске банке и Агробанке, за сваку од ових банака по EUR 2 милиона¹⁾, уз каматну стопу од 7% годишње, са роком коришћења од три месеца и могућност револвинга највише за још три месеца, минималном трансфом за повлачење у износу од EUR 500.000,00, као и под условом да Народна банка Југославије изда потврду да ће средства минималне девизне резерве ових двеју банака бити блокирана као сигурносни депозит (обезбеђење).

Краткорочни банкарски кредити (депозити) по правилу се узимају ради премошћавања текуће девизне неликвидности (сезонских неравномерности у приливу и одливу девиза), а не због динарске неликвидности банака.

Коришћење финансијских кредита ради претварања у динаре могуће је само изузетно, ако Народна банка Југославије донесе одлуку о обиму и начину коришћења таквих кредита, а у оквиру пројекције платног биланса земље (члан 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством ("Службени лист СРЈ", бр. 42/92).

У међусекторској сарадњи оцењено је да у 2001. години треба омогућити коришћење финансијских кредита са роком отплате преко једне године. Заузет је став да краткорочне кредите за конверзију у динаре не треба омогућити, због опасности да се та средства користе за даље динарске пласмане са знатно већим каматним стопама, те остваривање неоправданих зарада. У том смислу је предложена и тек усвојена (31.5.2001. године) измена Пројекције и утврђивање обима од 50 милиона USD за средњорочне и дугорочне кредите који се конвертују у динаре. На основу тога, сада је могуће да гувернер донесе поменућу одлуку по члану 2. став 2. о обиму и начину коришћења средњорочних и дугорочних финансијских кредита за конверзију у динаре. Међутим, тек

¹⁾ Нејасан је захтев Београдске банке да се задуже за рачун Чачанске банке и Агробанке, уз блокаду минималне девизне резерве тих двеју банака, а да у тачки 2. захтева стоји да ће се само део девизних средстава финансијског кредита њима продати, по њиховим захтевима.

усвојена Пројекција не предвиђа краткорочне кредите за конверзију у динаре.

Издавање потврде Народне банке Југославије да средства минималне резерве служе као обезбеђење за враћање узетог финансијског кредита, практично значи гаранцију, чија би последица била скидање средстава са рачуна Народне банке Југославије код Wexim банке у случају неизмирења обавеза од стране домаће банке. Осим тога, по издавању прве овакве потврде, треба очекивати захтеве и других банака, што би практично значило ангажовање депозита Народне банке Југославије код Wexim банке (или неке друге банке која одобрава кредит домаћој банци) као чврстог обезбеђења за отплату кредита. Уколико се жели да се средства минималне резерве ставе у функцију подршке извоза, односно финансирања производње за извоз, једноставнији и чистији начин је да се укине Одлука о минималној девизној резерви за 2001. годину и средства врате банкама.

Због свега напред наведеног, мишљења смо да решавању ових захтева треба веома опрезно приступити. Доследна примена прописа захтевала би да се ови захтеви одбију, у складу са тек усвојеном Пројекцијом. Уколико би се гувернер пак определио за одобравање оваквих случајева, онда би све захтеве за узимање финансијских кредита (и средњорочних и краткорочних) за конверзију у динаре требало појединачно решавати и не доносити Одлуку по члану 2. став 2. Закона о кредитним пословима са иностранством. У том случају гувернер одобрава сваки појединачни случај или евентуално даје овлашћење вицегувернеру који би одобравао ове кредите.

Београд, 4.6.2001. године

Ров. Вкпк Флб/о,
31.05.01

ОЧА 31.05.01
М.Д.

D. Savić
J. Lukić
4.06.01.

BEOGRADSKA BANKA A.D. - BEOGRAD

11001 BEOGRAD - POŠT. FAK 966 - Knež Mihaljeva 2 - Telefon: 624-435 - Telegram: BEOGRADSKA BANKA - Telex: 11712 YU BGEANK

BR. 372

KOK dlanj

НАРОДНА БАНКА ЈУГОСЛАВИЈЕ
Сектор за послове са иностранством
и девизне послове
на пажњу Г-ђе Оливере Илинчић,
генералног директора

Београд, 30.05.2001.

ПРЕДМЕТ: Сагласност за коришћење
финансијског кредита

DK

Као што Вам је познато, Београдска банка а.д., Београд је у поступку реализације аранжмана краткорочних финансијских кредита вучених од WEXIM BANK, MOSCOW, а за потребе Чачанске банке а.д., Чачак и Агробанке Пољопривредне банке а.д., Београд од по EUR 2,0 милиона, уз каматну стопу од 7% годишње, са роком коришћења од 3 месеца уз могућност риволвинга највише за још 3 месеца и минималном траншом за повлачење у износу од EUR 500.000,00.

Очекујемо да ћемо од Чачанске банке а.д., Чачак и Агробанке Пољопривредне банке а.д., Београд примити потвуду Народне банке Југославије, да ће средства девизних депозита ових банака код Народне Банке Југославије (од по сса USD 2,0 милиона) на име депоноване минималне девизне резерве, бити блокирана и служиће као сигурносни депозит из кога ће се измирити доспеле обавезе према WEXIM BANK, за случај да Чачанска банка а.д., Чачак или Агробанка Пољопривредна банка а.д., Београд не обезбеде благовремено покриће за плаћање обавеза према иноповериоцу - WEXIM BANK, MOSCOW.

У циљу даље реализације овог аранжмана, најљубазније Вас молимо да нам дате сагласност, у складу са Законом о кредитним пословима са иностранством (Сл. СРЈ 42/92, 24/94 и 28/96, члан 2. став 2.) за следеће:

1. Београдска банка а.д., Београд се може задужити за финансијски кредит код WEXIM BANK, MOSCOW до износа EUR 2,0 милиона за рачун Чачанске банке а.д., Чачак и EUR 2,0 милиона за рачун Агробанке Пољопривредне банке а.д., Београд и за намену плаћања у земљи — конверзију у динаре.

2. Београдска банка а.д., Београд може део девизних средстава финансијског кредита који се користи у смислу претходног става продавати Чачанској банци а.д., Чачак и Агробанци Пољопривредној банци а.д., Београд, по њиховим захтевима.

Захваљујемо се на сарадњи и очекујемо Ваш што хитнији одговор.

С поштовањем,

Никола Живановић
в. д. Председника банке

Predmet: Program akreditiva za
jugoslovenske banke

Problem otvaranja akreditiva domaćih banaka je nesporan. Nesporna je i potreba hitnog iznalaženja rešenja za taj problem.

Predloženi program akreditiva za jugoslovenske banke – posmatran sa aspekta postojećih zakona (Zakona o Narodnoj banci Jugoslavije, Zakona o deviznom poslovanju, Zakona o kreditnim poslovima sa inostranstvom) – je neprihvatljiv, jer se zasniva na:

1. zalaganju deviznih rezervi zemlje (finansijskoj kolaterali), i
2. korišćenju deviznih rezervi zemlje:
 - a) izvan funkcija NBJ kao centralne banke zemlje;
 - b) izvan zakonom utvrđenih namena (rukovanja deviznim rezervama sa ciljem ostvarivanja većeg prinosa i obezbeđenja likvidnosti u plaćanjima sa inostranstvom);
 - c) obaveze preuzete stand-by aranžmanom sa MMF-om da će se Savezna vlada, republička vlada i NBJ uzdržavati od garantovanja imo-zajmova pod nekoncesionalnim uslovima. Eventualno prihvatanje predloženog programa bi predstavljao potencijalni dug pod nekoncesionalnim uslovima iako bi bio u vidu kolaterala.

Problem je, u postojećem pravnom sistemu, moguće rešiti:

- usvajanjem posebnog zakona;
- usmeravanjem sredstava iz donacija za ove namene, ili
- obezbeđenjem kredita kod neke od međunarodnih finansijskih organizacija predviđenih stand-by aranžmanom.

5. oktobra 2001. godine

P. Per.

B. [Signature]